

Gerger Ede.

1838—1907.

Irta Csiki Ernő.

Nem hivatásos rovarász emlékezetének szentelem e sorokat. Gerger Ede, a ki f. évi április 25-én hunyt el Sarajevóban, érdeme, hogy 1875-ben elsőnek mutatta ki az azóta hirhették vált filokszerát Magyarországról. Már azelőtt is szabad idejében sokat foglalkozott mikroszkópiával és így egyebek között a hetvenes évek elején Franciaországból hozatott mikrosz-

kópi készítményeken a *Phylloxera vastatrix*-ot is tanulmányozta. Egyidejűleg éveken át vizsgálta a délvidéki szőlők gyökerét, de filokszerát nem talált. Végre 1875. évi augusztus 30-án Pannosvárról beküldött szőlőgyökereken megtalálta, miről a m. kir. földmivelésügyi miniszteriumot és a temesvári főkapitányságot is azonnal értesítette. Ugyanakkor Temesvárott népszerű előadást tartott a filokszeráról s ezen előadását a Délmagyarországi Természettudományi Társulat ki is nyomatta és terjesztette. Azután is sokat foglalkozott a filokszerá tanulmányozásával, készített több ezer mikroszkópi készítményt, ezeket pedig a hazai tanintézetek és érdeklődőknek díjtalanul küldötte meg.

Életrajzi adatai a következők: Született 1838. június 7-én Kőrmöczbányán, hol atyja János a pénzverő intézet osztályfőnöke volt. Iskoláztatását szülővárosában kezdte, majd 1851-től kezdve Bécsben folytatta, itt az orvosi pályára lépett, elvégezte azonkívül a kepzőművészeti akadémiát és a conservatoriumot is. Mielőtt orvosi tanulmányait befejezhette volna, 1859-ben állami szolgálatba lépett. Az országos filokszerabizottság felállítása alkalmával annak tagja lett és 21 éven át volt Temesvár városának filokszerabiztosa. Érdemei elismeréséül 1884-ben a koronás arany érdemkereszttel tüntették ki. Állami szolgálatban mint távirdatelegrafista működött, míg 1897-ben mint távirdatelegrafista vonult nyugalomba. Sarajevóban 1900 óta lakott. Mikroszkópi készítményeinek gazdag gyűjteményét a kőrmöczbányai gymnásiumnak hagyományozta.

Boldog házaseletének gyümölcse két gyermeke; fiában a magyar bogárfauna lelkes gyűjtőjét ismerjük.

Magyarország pillangói.

Irta A. Aigner Lajos.

XXI.

IV. alcsalád: *Satyrinae*.¹⁾

Ez az alcsalád az előbbivel közel rokonságban áll, de míg a *Nymphalínák* esápjja hosszú és erős, a *Satyrínáké* rövid és gyöngye; mindkét ivar lábai esenevészek; a szárnyak lekerekítették, részben fogazottak; a felső szárny tövén 1, 2 vagy 3 ér duzzadt, az alsó szárny körül fogja a potrohot. Többnyire sötét színű pillangók, a szegély előtt fehér pupillás szemekkel, melyek olykor világos szalagokban állanak. A *hernyó* közepén megvastagodott, hátul ellapult és két hegyben végződik; legnagyobb részt füveken él, nappal rejtőzik és kitelel. A *bábok* fején két hegyes kis tüske van; részint fejjel lefelé függők, részint fű alatt a földön, vagy a föld alatt, olykor laza szövedekben alakulnak át.

A *Satyrínák* a palaeartikus körben 11 nem által vannak képviselve, ezek közül 7 hazánkban is él.

1. A felső szárny tövén 2 vagy 3 ér duzzadt 4

¹⁾ Satyrok: Baehus kísérői